

Кількість кредитів	5 кредитів (150 год.)
Форма контролю	Екзамен, курсова робота
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний коледж https://learn.zhatk.zt.ua/ Освітній портал

Пререквізити освітньої компоненти

Природничі науки: ботаніка, фізіологія рослин землеробство агрохімія ґрунтознавство з основами геології

Постреквізити освітньої компоненти

Кормовиробництво та луківництво, овочівництво, плодівництво, селекція і насінництво польових культур, технологія зберігання та переробки продукції рослинництва

Мета та завдання вивчення освітньої компоненти

Мета: формування у здобувачів знань про польові культури, особливості їх росту та розвитку, вимоги до факторів середовища, сучасні прийоми та технології вирощування високих врожаїв кращої якості при найменших затратах праці та коштів.

Завдання: виробництво якісної, екологічно чистої продукції з мінімальними енергетичними і трудовими затратами при максимальному виході її за одиницю часу на одиницю площі, що потребує широкого впровадження сортових, інтенсивних, енерго- і ресурсозберігаючих екологічно доцільних технологій; своєчасна і ефективна сортозаміна польових культур і раціональне їх розміщення в сівозміні, спрямована на поліпшення умов вирощування; поєднання інтенсивного виробництва рослинницької продукції з комплексом агротехнічних, агрохімічних і меліоративних заходів щодо збереження та відтворення родючості ґрунту і виробництва рослинницької продукції; збирання і перевезення, високоефективне застосування добрив, засобів захисту рослин, протиерозійних заходів тощо.

Заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати: загальну характеристику культур, біологічні й морфологічні особливості, закономірності формування врожаю, розв'язання екологічних проблем у рослинництві, агротехнічні вимоги до сучасних інтенсивних технологій, сучасні науково обґрунтовані системи землеробства і принципи побудови сівозміни, технології органічного сільськогосподарського виробництва, програмування врожаїв сільськогосподарських культур, інтенсивні новітні технології вирощування сільськогосподарських культур, ресурсозберігаючі технології, вимоги державного стандарту до якості сільськогосподарської продукції;

уміти: розпізнавати польові культури за морфологічними ознаками, складати технологічні карти з вирощування сільськогосподарських культур, розраховувати норму висіву, густоту насадження, біологічну врожайність основних польових культур, за даними про біологічні й екологічні особливості культур скласти загальну технологічну схему її вирощування, конкретизувати за сортовими особливостями, розробити оптимальні варіанти технологічної схеми

енергозберігаючих технологій вирощування основних с/г культур.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє компонента

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК 2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

ФК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

ФК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

Програмні результати навчання

ПРН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН 7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

Роль освітньої компоненти у формуванні соціальних навичок (soft skills)

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти низки соціальних навичок: допитливість, ініціативність, критичне

мислення; здатність брати на себе відповідальність; адаптивність та уміння працювати в команді; уміння приймати рішення.

План вивчення освітньої компоненти

№	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1	Тема 1. Рослинництво як галузь с.-г. виробництва. Сучасний стан рослинницької галузі в Україні її перспективи та проблеми	Лек (2 год), ПЗ (2 год), СРС (4 год)	Екологічні та біологічні основи стабільного рослинництва
2	Тема 2. Насінневий контроль. Вимоги до посівного матеріалу	Лек (2 год), ПЗ (2 год), СРС (5 год)	Агробіологічні основи класифікації сільськогосподарських культур та технологій їх вирощування
3	Тема 3. Програмування врожайності. Загальні положення та принципи	Лек (2 год), ПЗ (2 год), СРС (5 год)	Особливості досягання. Застосування десикації посівів зернових культур. Вплив термінів збирання на його біохімічний склад
4	Тема 4. Загальна характеристика зернових культур	Лек (2 год), ПЗ (2 год), СРС (6 год)	Аналіз еколого-біологічних та господарських властивостей зернових культур. Агрохімічні основи стабілізації виробництва зернових культур
5	Тема 5. Озимі зернові культури	Лек (2 год), ПЗ (4 год), СРС (6 год)	Перезимівля озимих культур та заходи захисту рослин від несприятливих умов зимового періоду. Особливості збирання низькостебельних культур, полеглих, нерівномірно дозріваючих, на забур'яненних площах. Післяукісні та післяжнивні посіви зернових культур
6	Тема 6. Ярі зернові культури	Лек (2 год), ПЗ (4 год), СРС (6 год)	Наукові підходи підвищення продуктивності ярих зернових культур на основі діагностичних методів управління процесами формування врожаю.

			Різновиди ярої пшениці та їх особливості вирощування
7	Тема 7. Загальна характеристика зернобобових культур	Лек (2 год), ПЗ (2 год), СРС (18 год)	Інноваційні заходи підвищення продуктивності посівів нуту та інтенсифікації симбіотичної азотфіксації. Квасоля, сочевиця, чина: ботанічна характеристика. Морфологічні особливості. Технологія вирощування
8	Тема 8. Коренеплоди	Лек (2 год), ПЗ (2 год), СРС (18 год)	Технологічні особливості вирощування нетрадиційних бульбоплідних культур топінамбура і чуфи
9	Тема 9. Біологія і технології вирощування олійних культур	Лек (2 год), ПЗ (4 год), СРС (18 год)	Агроекологічні критерії реалізації біологічного потенціалу олійних культур. Підходи щодо формування високопродуктивних посівів льону олійного як фактору збільшення виробництва рослинних олій
10	Тема 10. Ефіроолійні та прядивні культури	Лек (2 год), ПЗ (4 год), СРС (16 год)	Хміль. Ботанічна характеристика. Морфологічні особливості. Технологія вирощування

Методи викладання

Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, виконання практичних робіт); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

Контроль знань

Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у формі захисту практичних робіт, контрольної роботи; підсумкова атестація.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу, обов'язковість відвідування занять, активна участь в обговоренні питань, попередню підготовку до лекцій, практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Терміни виконання та перескладання

Усі навчальні завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбувається за наявності поважних причин з дозволу завідувача агрономічним відділенням; практичні роботи, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (30%). Порядок повторного проходження контрольних заходів в коледжі регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ЖАТФК» та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в ЖАТФК» <https://zhatk.zt.ua/dostup-do-publichnoyi-informacziyi/osvitnya-diyalnist/> Відповідно до локальної нормативної бази повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий - комісії, котра за участю завідувача агрономічного відділення та кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, яка отримана в результаті другого повторного складання заліку є остаточною. Складання заліку для підвищення позитивної оцінки з освітнього компоненту здійснюється тільки один раз на підставі заяви здобувача освіти.

Академічна доброчесність

Здобувачі освіти мають дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно академічної доброчесності, що наведені на сторінці «академічна доброчесність» сайту ЖАТФК.

<https://zhatk.zt.ua/wp-content/uploads/2020/11/polozhennya-pro-akadem.dobrochesnist.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та семестрового контролю, контрольної роботи, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Виконані навчальні роботи здобувач може перевірити на наявність текстових запозичень, використовуючи програми відкритого доступу <https://zhatk.zt.ua/wp-content/uploads/2024/11/polozhennya-pro-plagiat-popr.1.pdf> У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.

Оскарження результатів оцінювання

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою на директора коледжу, заступника директора з навчальної роботи, голову ц/к, завідувача кафедрою. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в ЖАТФК https://zhatk.zt.ua/wp-content/uploads/2024/12/polozhennya-pro-ocziuvannya-navchalnih-dosyagnen_compressed.pdf

Рекомендована література

1. Рослинництво: Підручник / Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А.; За ред. О.І. Зінченка. К.: Аграрна освіта, 2001. 591с.
2. Рослинництво: Практикум / Зінченко О.І., Коротеев А.В., Каленська С.В., Демидась Г.І.; За ред. О.І. Зінченка. Вінниця : Нова книга, 2008. 536 с.
3. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. 2-е видання, виправлене. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 808 с.
4. Рослинництво: Підручник / В.Г. Влох, С.В. Дубковський, Г.С. Кияк та ін. / За ред. В. Г. Влоха. К.: Вища школа, 2005. 382 с.
5. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергеев В.В. Рослинництво, лабораторно-практичні заняття. Ч. І. Зернові Культури. Навчальний посібник / За ред. Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2004. 380 с
6. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І. Сергеев В.В. Рослинництво, лабораторно-практичні заняття. Ч II. Технічні та кормові культури / За ред. Г.К. Фурсової. Харків : ТО Ексклюзив, 2008. 356 с.
7. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур / За ред. П.Г. Саблука, Д.І. Мазуренка, Г.Е. Мазнева. К.: НННЦ, Інститут аграрної економіки, 2005. 401с.
8. Біологічне рослинництво: Навч. посібник / О.І. Зінченко, О.С. Алексеєва,

П.М. Приходько та ін.; За ред. О.І. Зінченка. К.: Вища школа., 1996. 239 с.

9. Гаврилюк М.М., Салатенко В.Н., Чехов А.В., Федорчук М.І. Олійні культури. Навч. Посібник. За ред. В.Н. Салатенко / 2-е вид. перероб. і доповн. К.: Основа, 2008. 420 с.

10. Загальне землеробство: Підручник / За ред. В.О. Єщенко. К.: Вища освіта, 2004. 304 с.

11. Зінченко О.І. Кормовиробництво: Навчальне видання. 2-е вид., доп. перероб. К.: Вища освіта, 2005. 448 с.

12. Рослинництво: Лабораторно-практичні заняття. Навчальне видання, Алімов Д.М., Білоножко М.А., Бобро М.А. та ін. / За ред. М.А. Бобро, С.П. Танчика, ДМ. Алімова. К.: Урожай, 2001. 389 с.

13. Рослинництво: Підручник / С.М. Каленська, О.Я. Шевчук, М.Я. Дмитришак, О.М. Козяр, Г.І. Демидась; За ред. О. Я. Шевчука. К.: НАУУ, 2005. 502 с.

14. Лихочвор В. В., Петриченко В. Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. Львів: НВФ (Українські технології), 2006. 730 с.

15. Технології виробництва продукції рослинництва: підручник / С.П. Танчик, М.Я. Дмитришак, Д.М. Алмов та ін. / За ред. С.П. Танчика. К.: Слово, 2008. 988с.

16. Адаптивні системи землеробства : навчальний посібник / за ред. В.П. Гудзь. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 336 с.

17. Куян В.Г. Спеціальне плодівництво : підручник. Київ : Світ, 2004. 464 с.

18. Панченко П.П., Шмарчук В.А. Аграрна історія України : навчальний підручник. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Знання, КОО, 2000. 342 с.

19. Технологія вирощування овочів і плодів : підручник / за ред. О.Ю. Барабаша. Київ : Вища школа, 2004. 431 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/component/search/?s>
2. Український біологічний сайт URL: <http://www.biology.org.ua/>
3. Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олега Ольжича Житомирської обласної ради <https://www.lib.zt.ua/>
4. Бібліотека Поліського національного університету http://lib.polissiauniver.edu.ua/jr/bis2/index.php?option=com_content&view=article&id=229&Itemid=489
5. Наукова бібліотека НУБіП <https://nubip.edu.ua/structure/library>
6. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України <https://dnsgb.com.ua/>
7. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <https://ube.nlu.org.ua/>
8. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка <https://franko.libs.net.ua/>
9. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Валентина Отамановського <https://opac.library.vn.ua>
10. Бібліотека імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>